

Amb la bossa del mercat plena

Els venedors del Mercat Central de València mamprendran en breu una campanya de publicitat per captar clients. Serà una campanya molt semblant a la que han llançat a Barcelona els mercats municipals i els minoristes associats, i que protagonitzaria Joan Monleon.

A. Robles

Conten i no paren. Són cinquanta-cinc venedors dels mercats de València, Central, Rojas Clemente i Cabanyal, que fa unes setmanes es van traslladar a Barcelona, invitats per FEGRAM -Associació de detallistes i concessionaris de mercats de la ciutat comtal— per mantenir un primer contacte i parlar dels problemes comuns que afecten ambdues parts. Tenien dubtes, els valencians, però tan bon punt se'ls lliurà la carpeta amb el programa d'activitats previst, diversos tex-

tos legislatius sobre els quals discutir i una revista especialitzada en temes d'alimentació que recull tota la conflictivitat i les novetats del sector, els venedors sembla que es van adonar que allò anava de bo.

El viatge a Barcelona tingué una jornada atapeïda i va comptar amb diverses visites als mercats de la Boqueria, el Ninot i les Corts. «Quan ens van rebre en aquest últim —explica Vicenta Lloris, presidenta de l'Associació de Venedors del Mercat Central— nosaltres, que ja estàvem encantats amb les formes i el tracte que se'ns donava, ens vam quedar de pedra. A les mateixes

portes del Mercat hi havia Núria Feliu, amb un immens ram de flors com a senyal de benvinguda. Fou un detall encantador». Després del recorregut hi hagué un dinar al restaurant Paradís, la projecció en vídeo de la campanya llançada pels mercats de Barcelona a fi de captar compradors i una reunió de treball amb directius de FEGRAM.

«A la tornada i durant tot el trajecte —diu Vicenta Lloris— tot fou un felicitar-se pel viatge i un discutir contínuament la millor manera d'organitzar-se. Els barcelonins porten molt de temps treballant per defensar-se de la competència dels supermercats

Els venedors del mercat veuen amb bons ulls la campanya de promoció protagonitzada per Monleon.

i per aconseguir d'oferir un servei millor als seus clients. Nosaltres, en el millor dels casos, ens hem limitat a protestar per les males relacions que manteníem amb l'Ajuntament i a pagar religiosament al Sindicat de Venedors la nostra quota sense que aquesta organització no haja fet mai res per nosaltres».

«Fou l'etapa del meninfotisme, però aquesta situació ja s'ha acabat. A començament d'enguany l'Ajuntament ens va oferir la possibilitat d'agafar les regnes del Central i, bé que amb por, vam acceptar un règim d'autogestió. Gràcies a la participació de tots, el Central disposa ara d'un gabinet jurídic, un servei de vigilants jurats durant les vint-i-quatre hores, un altre de neteja permanent, un contracte amb l'empresa propietària del pàrquing de Baró de Càrcer que permet als nostres usuaris l'estacionament gratuït durant

una hora dels seus vehicles i estem estudiant el llançament immediat d'una campanya de publicitat, a l'igual que l'empresa de Barcelona, a través de distintes mitjans de comunicació i que han fet populars frases com «Vine al mercat, reina» o «Vine al mercat, xato».

L'encarregat de convèncer els valencians de les excel·lències dels mercats, que són totes, serà, si quallen les negociacions, Joan Monleon. Una figura familiar i molt volguda de tots els venedors d'aquest mercat tan tradicional. No debades el mateix Monleon tingué durant molt de temps una orxateria molt pròxima a aquestes instal·lacions i la seua mare va regentar durant molts anys una de les parades del mercat més cèntric de València. Ningú millor que ell, doncs, pot acompanyar-nos i ensenyar-nos el recinte. A l'entrada, unes gitanetes que han instal·lat la seua parada de venda a les portes que do-

nen accés a l'edifici, el reconeixen i callen fins que passem. Quan hem travessat la gran porta de ferro, continuen amb la seua crida: «Nena, a tomar el ajo aquí. Al ajito guapas, al ajito. Aquí barato». «Abuela cómprame medias. Medias, medias, dos pares veinte duros».

Volíem que la nostra visita amb Monleon fos una festa, i ho fou. Els problemes dels venedors, quan aquests volen parlar-ne, es posaren sobre la taula del mostrador on es tallava la carn, es netejava el peix o es pesaven les verdures.

Per a Vicenta Lloris, quarta generació de venedors i ama d'una de les més reputades parades de carn del Central, «els principals problemes que l'afecten són «la falta d'aparcament en la zona, un descens de les vendes en els dos últims anys proper al 40 per cent i la falta de costum a actuar com a interlocutors socials. El primer tema, l'estem solucionant satisfactòriament, el segon punt el volen resoldre amb el llançament d'una campanya publicitària que ens acoste als compradors, i per posar fi al tercer comptem amb l'assessoria d'un gabinet jurídic. També volem entrar en conversacions amb l'ajuntament perquè quan facen el carrer de Sant Vicent zona per a vianants i deixen de passar els autobusos prop d'ací caldrà buscar una alternativa al trànsit. Ací hi ha més de 1.200 para-

des, és a dir, que moltes famílies viuen d'aquesta història i no permetrem que se'ns continue tractant com han fet fins ara».

Després de la compra de carn, Monleon proposa que anem a buscar el pa. Pepita Penella, dotze anys de venedora al mercat, davantal blanc i mans als costats, ens observa des de darrere del mostrador. Tot just saber que som periodistes ens diu: «Clar que ens perjudica l'obertura de supermercats, però en té la culpa l'administració, que ha repartit llicències d'obertura d'establiments d'alimentació a punta pala en lloc de remodelar i condicionar els mercats municipals. Una prova d'aquesta situació són les coses que estan passant al mercat del Cabanyal prop del qual es pretén obrir un Mercadona, amb més de 300 metres quadrats d'àrea comercial i que si es fa realitat suposarà la mort per asfíxia del centre. Més encara en casos com el Mercadona, en els quals l'administració ha primat l'empresa amb 1.600 milions de pessetes per creació de lloc de treball».

«El nostre és el tracte directe amb el client, des de les set del matí fins a les tres del migdia. Des del primer transvestit que es retira a casa i vol endur-se la seua barra de pa fins a la xicota que deixa ací la bossa amb el seu encàrrec o la senyora que fa la compra després d'haver dut els xiquets a l'escola. Ací es pot comprar de tot, amb pocs diners, i a més endur-se la bossa plena».

Algú ha reconegut Monleon i el reclama des d'una parada de verdures. És la d'Empar Vivó, una de les parades més exquisides del Central, com-

Monleon es una figura ben coneguda al Central.

parable només a algunes de les parades de verdures existents a la Boqueria. Als prestatges, i convenientment col·locats, es poden veure petites tomaques xineses, magistans de la Indonèsia, prunes i raïm importats de Xile, quivís de Nova Zelanda, xirimoies de Motril, pimentons, albergínies, carabasses, cogombres i pèsols d'Almeria, florícols, bledes, espinacs i carts de l'horta valenciana. Joan, després de demanar d'on és cada cosa, diu: ¡«Ai, Maredeu, veig que sou una parada internacional! Poseu-me un quilo de pomes». La gent, arraïmada ja al voltant de la parada, comença a riure. Per un moment, Joan es col·loca darrere del mostrador i insisteix a vendre unes

remolatxes a una dona que s'hi ha acostat.

«Estem molt contents de la Junta Rectora del Mercat —assegura una de les xiques que treballa en Empar Vivó. Una Junta on segurament i per primera vegada en la història, dels vint-i-dos representants que la componen onze són dones i on hem sigut nosaltres les primeres a promoure totes les accions necessàries per aconseguir els distints serveis de què ara gaudim. Sí, sabem que farem una campanya per captar clients, però encara no és segur si la mamprendrem sols o conjuntament amb altres mercats i associacions de minoristes. Volem aconseguir que l'ama de casa conega els serveis que li prestem, la qualitat dels nostres productes i la protecció de què gaudeix en tot l'edifici».

Des de la parada de verdures decidim d'acostar-nos al peix. Ens atén Àngel Climent, encarregat de peixateries: «Per a mi, el millor és que a la Junta Rectora del Central ha arribat gent jove, que està molt il·lusionada per treballar i per fer coses. Fixa't, l'any passat el mercat pagava a l'ajuntament pels seus serveis vuitanta-set milions de pessetes; des que s'ha nomenat la Junta, el Central té com a pressupost quaranta-set milions incloent-hi serveis com els de neteja, protecció i assessoria jurídica, serveis dels quals abans no disposàvem. Si la nostra visita a Barcelona ens ha servit per a alguna cosa, és per veure que organitzant-nos podem tenir capacitat de maniobra i de participació en tots aquells problemes que ens afecten directament.» □

JOAN COMORERA

ANTOLOGIA

A cura de Miquel Caminal Badia

Biblioteca
dels Clàssics del
Nacionalisme Català

16

ELS CLÀSSICS DEL NACIONALISME CATALÀ

L'oportunitat de poder presentar, per primera vegada, una recopilació àmplia de textos de Joan Comorera permet que aquesta controvertida i rellevant figura republicana pugui expressar-nos directament el seu pensament sobre qüestions que, encara avui, són d'actualitat com la revolució democràtica, l'organització obrera o el fet nacional.

Biblioteca dels Clàssics del Nacionalisme Català

ÉS UNA INICIATIVA CONJUNTA
D'EDICIONS DE LA MAGRANA / DIPUTACIÓ DE BARCELONA